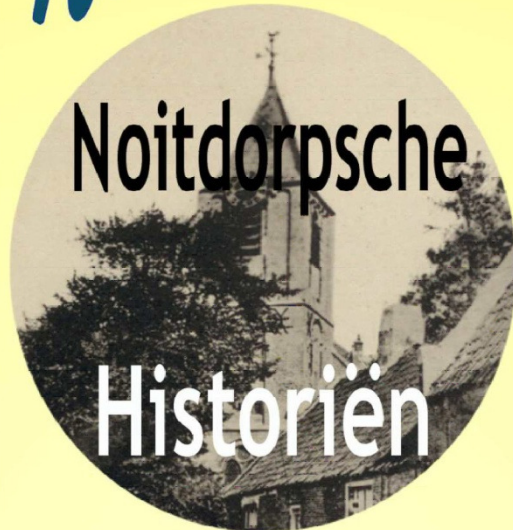
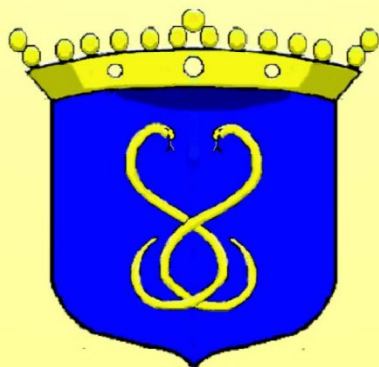

Nieuwsbrief

Per kwartaal verschijnende
uitgave van de vereniging
Noitdorpsche Historiën

9^e jaargang
nr 2, juni 2010

In deze nieuwsbrief:

<i>Van de voorzitter</i>	1
<i>e-mail</i>	1
<i>Burgemeesters</i>	1
<i>Herinneringen (3)</i>	4
<i>Ledenvergadering</i>	5
<i>Van de penningmeester</i>	6
<i>Giften</i>	6
<i>Van Ollefen</i>	6

Van de voorzitter

Een verlaat tweede nummer van dit jaar. Weinig kopij en weinig tijd. Maar toch wel weer een interessante Nieuwsbrief. De ledenvergadering is geweest, u vindt hiervan een kort verslag. De activiteiten staan dit jaar helaas op een laag pitje. Mogelijk dat we tegen einde van dit jaar nog een eindsprintje trekken. We houden u op de hoogte.

e-mail

Steeds vaker proberen we een kort bericht of mededeling via de e-mail te verspreiden, vooral als het om iets actueels gaat. Velen hebben hun e-mail adres al doorgegeven. Graag noteren we ook uw e-mail adres. Heeft u een e-mail adres of is dit recentelijk gewijzigd dan kunt u dit doorgeven via ons e-mail adres: info@noitdorpsche-historien.nl.

Burgemeesters

Tussen 1980 tot aan de fusie met Pijnacker hebben twee burgemeesters, Waals en Schartman, een grote rol gespeeld in de Nootdorpsche politiek. Met beiden heeft de redactie van de Nieuwsbrief in 2008 een gesprek gehad over hun herinneringen aan deze ambtsperiode. De interviews worden, opgesplitst in vervolgdelingen, in dit en in de komende nummers geplaatst. Hieronder het laatste deel van het interview met oud-burgemeester HaJé Schartman.

H.J. Schartman

(ambtsperiode 1992 - 2002)

Geheim van Nootdorp

Gekoppeld aan de Vinex-plannen moest tijdens Schartmans ambtsperiode ook de Dorpskern worden ontwikkeld, namelijk de verdubbeling van het winkelbestand en uitbreiding van zorgcentrum Veenhage. Dit had heel veel voeten in de aarde, heeft jaren geduurd en gaf zo nu en dan aanleiding tot flinke spanningen. Niet alleen de locatie Veenhage was erbij betrokken, maar ook de Nootdorpsche Ondernemers Vereniging (NOV), de bewoners van de Oranjewijk, de Stichting Woningbouw Nootdorp, sportpark Centrum, - dus

ook RKDEO en de Draf- en rensport - en tevens partycentrum *Het Witte Paard*.

Uiteindelijk is winkelcentrum *Parade* gebouwd en dit centrum mag inmiddels een succes worden genoemd, maar voor de Dorpsstraat zal meer tijd nodig zijn voordat deze locatie de bestemming heeft gekregen die men voor ogen had.

“Architect Soeters, die *Parade* ontwierp, had dit heel goed gezien”, legt Schartman uit. “Hij bood ons zijn plan aan, maar de pagina’s die betrekking hadden op de Dorpsstraat waren zwart gebleven: *het geheim van Nootdorp*. Volgens hem kon je niet zeggen hoe de Dorpsstraat er in de toekomst uit zou moeten zien, omdat je nog niet wist welke winkels er zouden blijven of verdwijnen.”

Al in 1993 was de werkgroep Dorpsstraat Ontwikkelings Plan (DOP) opgericht. Diverse architecten kwamen met hun plannen op tafel en ING Vastgoed trad aan als projectontwikkelaar. Ook de directeur hiervan, ir. Beker, sprak van een buitengewoon ingrijpend en complex project, dat echter door de gemeente Nootdorp toch in een zeer aanvaardbare tijd verwezenlijkt kon worden. Schartman was portefeuillehouder van de Dorpskernploeg en Ben van Hagen projectsecretaris. Er kwamen uiteindelijk drie varianten op tafel, namelijk uitbouw van het centrum vanuit de bestaande kern, dus de Dorpsstraat; een volledig nieuw winkelcentrum op het sportpark Centrum en aanvullende functies, zoals welzijn en dienstverlening in de Dorpsstraat en als derde een soort van tussenvorm met twee kernen en de Hesselt van Dinterstraat als verbinding. Het werd, na de nodige emotionele reacties, de tweede variant, waar Schartman heel blij mee was.

Onder de kastanjeboom

Aan de latere vergaderingen met de dertig leden uit een speciaal samengesteld panel heeft Schartman de beste herinneringen.

“We kwamen bij elkaar in de School met de Bijbel, aan de Molenweg en als het erg warm was, zaten we ook wel onder de grote kastanjeboom in mijn achtertuin aan de Kerkweg. Architect Soeters gaf dan uitleg en vroeg de mening van iedereen. Hij hield een strakke opbouw aan en gaf duidelijk te kennen dat we een volgende keer niet meer zouden terugkomen op een al eerder gestelde en beantwoorde vraag. Enorm veel facetten van *Parade* passeerden de revue, zoals welke afmetingen een plein moet

hebben om gezellig te kunnen worden ingericht met groen en bankjes. Dat luistert heel nauw; het Dorpsplein bij de Rabobank bijvoorbeeld vind ik het toppunt van ongezelligheid.

Hoewel de ING de architect betaalde, stond Soeters toch aan onze kant. Ik wilde heel graag een *tapis roulant*, zo’n transportband voor winkelwagentjes, maar dat vond de ING te duur, liften waren goedkoper. Toch kwam de band er. Wat de Dorpsstraat en de uitbreiding van Veenhage betreft, daar heb ik wel een goed gevoel over, al vind ik de noordzijde bij CulturA wat minder geslaagd. Natuurlijk zijn er café’s en restaurants die het niet redden; zo’n ontwikkeling heeft vele jaren nodig. Kijk maar naar de Dorpsstraat in Zoetermeer en ook in Houten heeft het wel twintig jaar geduurd, voor het daar wat werd.”

Schartman is lovend over de inbreng van Soeters, wiens ontwerp in 1998 werd uitgekozen. Hij verklaarde het verleden niet te willen opruimen, maar juist te willen versterken en over Schartman zei hij: een échte burgemeester, ouderwets maar met persoonlijkheid, die staat voor zijn zaak en zijn dorp. Niettemin betekende de komst van *Parade* toch het einde van een tijdperk: er verdwenen zittende ondernemers uit de Dorpsstraat, de velden van RKDEO werden verplaatst, evenals *Het Witte Paard* en in 1999 verdween de Draf- en Renbaan uit het dorp.

Vooraf dit laatste werd door veel Nootdorpers diep betreurd, waarbij wel eens wordt vergeten dat de Nederlandse Draf- en Rensport al had bepaald dat er banen moesten verdwijnen en dat de voetbalvelden ook zouden worden verplaatst. In goede samenwerking met oud-wethouder en voorzitter van de drafbaan Deiman, werd de vereniging uitgekocht. Op initiatief van Rees van der Lubbe vinden elk jaar tijdens de kermisweek nu wel korte baan wedstrijden plaats op een parcours bij de Poort.

Truus Schartman herinnert zich nog hoe Deiman, die het oude Nootdorp zeer lief was, het burgemeesters-echtpaar destijds de gang van zaken bij de draverij uitlegde.

“Gokken, dat mocht je niet zeggen, het was wedden. Toen we vroegen of er een grote winst mogelijk was, antwoordde hij: er zijn hier wel mensen met een klein boerderijtje weggegaan. Om er even later aan toe te voegen: maar ze kwamen met een grote...”

Eerste trampaal

Het zwaarst bevochten punt betrof de tram. Noch het Stadsgewest Haaglanden, noch de Provincie vonden het nodig dat de tram tot in Nootdorp reed. Het eindpunt met de keerlus zou in Ypenburg worden aangelegd.

Het Nootdorpse gemeentebestuur wist dat als dit zou gebeuren, de tram nooit meer Nootdorp zou aandoen. Uiteindelijk lukte het om Nootdorp toch als eindpunt te bestemmen. De toenmalige minister van Verkeer en Waterstaat, Tineke Netelenbos, sloeg de eerste paal voor de tram in de buurt van de Hoornburg. Dat is Rijswijks grondgebied, dus die gemeente moest het feestelijk evenement organiseren, hetgeen gepaard ging met gekibbel over

wie er mocht spreken en wie het eerst aan de beurt kwam.

Schartman: "Het was toch al een heel rumoerige plek en bovendien viel de microfoon uit. Niemand had iets verstaan. Ik was als vierde spreker aan de beurt, maar begon er niet eens aan. Ik had kopieën van mijn speech bij me en die deelde ik rond, zodat ik uiteindelijk de enige was, die door de pers werd geciteerd. Toen de minister en ik vanuit de bus, waarmee we terugreden, achteromkeken, zagen we hoe een enorme bouwkraan de zojuist geslagen paal weer uit de grond trok. Daar hebben we samen toen erg om gelachen."

Waar burgemeester Schartman ook lacherig aan kan terugdenken is oudejaarsavond 1999. Vanwege de verwachte millenniumbug moest hij met een crisisteam deze avond doorbrengen in het gemeentehuis, waar in zijn kamer voor het eerst een *beamer* stond opgesteld. Vanaf 17 uur was men aanwezig en zat men zich stierlijk te vervelen. De noodverordeningen gaven precies aan, wat er bijvoorbeeld moest gebeuren als de pompen in de polder zouden uitvallen. Ook kon Schartman met één druk op de knop een hele wijk laten evacueren.

"Aan het begin van de avond belden we de Nootdorpse opticien Coen de Wolf op, die naar Nieuw-Zeeland was geëmigreerd, waar het inmiddels al 12 uur was geweest", vertelt Schartman. "Niets aan de hand hier, meldde Coen. Wij bleven rondhangen, maar toen we eindelijk na twaalf uur naar huis mochten, waren we zo melig, dat ik met veel moeite de verleiding heb weerstaan een knop in te drukken om zo, al was het maar één straat, te kunnen evacueren."

Bevlogen locatie

Schartman heeft zich ook met veel plezier ingezet voor een project, dat nooit is doorgegaan: de Floriade op Ypenburg.

Het betrof de Floriade 2002, die uiteindelijk in de Haarlemmermeer is gehouden. In 1992 hadden de

gemeenten Den Haag en Zoetermeer financieel gezien niet al te beste ervaringen opgedaan met dit evenement. De begroting was veel te optimistisch geweest. Schartman bedacht dat je de organisatie van zo'n groots evenement beter uit handen kunt geven, bijvoorbeeld aan Joop van den Ende.

"We stelden ons in 1993 kandidaat bij de Nederlandse Tuinbouwraad", vertelt hij. "We deden dit als BOY en we lieten een prachtige kleurrijke brochure maken, getiteld 'een bevlogen locatie'. We hadden namelijk de zogeheten camouflage-bossen van vliegveld Ypenburg langs de A4 op het oog, waar de infrastructuur al praktisch klaar lag. Je probeert als gemeente leuke projecten naar je toe te trekken, dan krijg je een bepaalde uitstraling en word je bekend als een plek waar iets gebeurt, dat levert altijd voordelen op. Maar het feest ging jammer genoeg niet door."

Over feesten gesproken, Truus Schartman herinnert zich diverse geslaagde festiviteiten, waarvan sommige elk jaar terugkeerden. Zo vond Hajé het Sinterklaasfeest een absoluut hoogtepunt. De rijtoer door het dorp, zoveel mensen die meededen en dan al die blije kinderen. Hij liet altijd enkele kinderen meerijden, onder wie zijn eigen kleinkinderen, die reuze enthousiast waren. Want wie heeft er een opa die Sinterklaas mag verwelkomen?

Tijdens Carnaval stonden de praalwagens opgesteld op Sportpark Centrum en hield de burgemeester na het bezichtigen, een toespraak met een dubbele bodem, die niet altijd door iedereen werd begrepen. De Jongveedag ging ter ziele doordat de voorschriften voor het veevervoer in verband met ziekten steeds strenger werden en er bovendien minder agrariërs in Nootdorp waren. De grote promotor achter deze dag, de in 2005 overleden Aad van Reijgersberg reed dan 's morgens al om een uur of zes met zijn geluidswagen over de Kerkweg en wakte met zijn opgewekte maar doordringende stem het burgemeestersechtpaar, plus uiteraard de burens. De herdenking van 50 jaar bevrijding in 1995 werd opgenomen in de jaarlijks terugkerende Oranjefeesten. Er kwam een delegatie uit Arcen (Noord Limburg) op bezoek. Nootdorp had in 1945 dit dorp, dat was leeggeroofd door de Duitsers, geholpen met zendingen meubels, textiel, gereedschap, plat glas en zelfs vee. Als dank schonk Arcen ons het monument naast het gemeentehuis. Het toenmalige Nootdorpse Danscomité

organiseerde in 1995 een groots bevrijdingsbal in de aula van Craeyenburch, er was een expositie in Veenhage en tenslotte werden na het afsluitende vuurwerk alle vrijwilligers uitgenodigd in de tuin van Schartmans ambtswoning.

Truus Schartman: "We hebben altijd veel mensen bij ons thuis uitgenodigd, ook wel doordat Nootdorp toen een gebrek aan horeca had. Zoals bijvoorbeeld elk jaar de vrijwillige brandweer na de diploma-uitreiking, heel gezellig.

In Delden zat ik in veel besturen, vooral van scholen, maar in Nootdorp wilde ik het wat kalmer aandoen. Wel was het mijn taak alle vijftigjarige bruidsparen te bezoeken, dat waren er aardig wat en dat waren heel leuke contacten. Ook heb ik acht jaar in een comité van Craeyenburch gezeten, dat het geld van de pupillen beheerde. Hajé en ik konden veel samen doen, doordat onze drie kinderen al volwassen waren. Zo bezochten we tijdens de Oranjefeesten ook alle evenementen, van de wielerronde tot de viswedstrijden, dat werd wel gewaardeerd, ja."

Sportief verliezer

Schartman heeft met alle middelen en op alle niveaus geprobeerd de annexatie van Nootdorps grondgebied door Den Haag te voorkomen. Persoonlijk had hij niets tegen burgemeester

Deetman van Den Haag, zoals wel eens werd gedacht, maar toonde hij zich een sportief verliezer door hem de hand te schudden toen de annexatie eenmaal een feit was. Het had nog veel erger kunnen zijn, want er was een reële dreiging dat heel Nootdorp zou worden opgeslokt, of dat op zijn minst

ook het grondgebied van Craeyenburch en de overzijde van de Veenweg (inclusief de kerk!) ten prooi zouden vallen aan de grondhonger van Den Haag. Dat op het laatste moment toch nog de Braslocatie naar Den Haag ging, was voor de verontwaardigde Schartman een pijnlijke verrassing. Een fusie met de gemeente Pijnacker vloeiende tenslotte logischerwijze voort uit de annexatie en betekende tevens het einde van Schartmans burgemeesterschap.

Tijdens twee achtereenvolgende feestavonden in de Sporthal konden alle bewoners afscheid nemen van Nootdorp als zelfstandige gemeente en dit zag Schartman ook als zijn persoonlijk afscheid. Kees Balm had de regie in handen en er traden vele plaatselijke talenten op. Op elk adres werd een lepeltje met het Nootdorps wapen bezorgd.

Schartman heeft na zijn aftreden nog een jaar waargenomen in Maasland, dat ging fuseren met Schipluiden en ook dit deed hij met veel plezier.

Ninon Vis

Herinneringen (3)

In 1994 en 1995 heeft Cor van Tilburg diverse stukjes geschreven in de Nootdorps Kerkbode, een uitgave van de Hervormde Gemeente en Gereformeerde Kerk in Nootdorp. Het eerste stukje verscheen in de Kerkbode van september 1994. Zijn plotseling overlijden op 18 augustus 1995 maakte een abrupt einde aan deze reeks "Herinneringen", zoals hij ze zelf noemde. De herinneringen van Cor van Tilburg gaan over het kerkgebouw, waar hij en zijn familie nauw mee verbonden waren.

Herinneringen (4) – de kerk

Nog enige algemene opmerkingen voor we de kerk binnengaan.

Architect van onze kerk was H.J. Mondt. Aannemer was mijn grootvader C. van Tilburg die woonde in het huis waar Boele nu woont. Hij kreeg opdracht de kerk te bouwen, na een openbare besteding waarbij 24 inschrijfbiljetten binnenkwamen. Hij was niet de laagste, maar kreeg toch de opdracht. De prijs zeg ik nu nog niet. Raad maar eens.

Mijn grootvader stond zowel in dorp als familie bekend als een wijze man en was iets groter dan ik. Hij was een metselaar met architectenneigingen en tekende dan ook veel. Hij was een linkse metselaar die vroeger één cent per uur meer verdiende dan een rechtse. Had daarnaast 6 à 7 koeien, melk zelf niet, maar ging wel elke week naar de veemarkt in Delft. (Vandaar mijn boerenbloed!).

De nieuwe kerk werd gebouwd op de fundering van de oude, maar de consistorie en leringkamer werden opnieuw beheid. De oude kerk was ongeveer vier meter langer en dan het choor nog. Bij de sloop bleef dit choor tijdelijk staan en deed dienst als bouwkeet (zie rechts op de foto op de volgende bladzijde).

Van de steen, afkomstig van de sloop, bouwde mijn grootvader een groot deel van het boerderijtje van Dirk van der Gaag, dat stond hoek Oosteinde – Meidoornlaan, waar nu dokter De Geus gevestigd is.

Herinneringen (5) – de ingang

De kerk is gerestaureerd in 1971 met als architect de heer Kruger uit Voorburg. De president-kerkvoogd Jaap Bazuin als opzichter en mijn bedrijf als uitvoerder. We gaan nu voor een denkbeeldige rondgang door de kerk op "de steentjes" staan. Gaan naar binnen, doen de deuren achter ons dicht en

bekijken deze eens van binnen. Zij zijn bij de restauratie in '71 gemaakt door Willem van Velzen, een stuk vakmanschap! Wim, ga even staan, dan applaudisseren we even.

Bekijk dan ook het hang- en sluitwerk eens, speciaal gemaakt door Bas de Jong, de grootvader van onze organist, de dorpsmit die rake klappen kon geven, want een stuk ijzer is nu eenmaal geen velletje papier.

De heer Kruger wilde de deur maar verven, maar ik vond het jammer dit prachtige eikenhout zomaar weg te verven. Het werd tenslotte: buiten rood verven, binnen blank houden. Haal de kleur maar bij de luiken van het stadhuis in Delft. De architect en ik blij. Het was inderdaad een prachtige rode kleur (ossenbloed). Kijk maar naar de bovenluiken bij Dries de Visser.

Waarom deze kleur bij de torenrestauratie is veranderd, is voor mij nog steeds een raadsel.

Ledenvergadering

Op woensdag 18 mei was de algemene ledenvergadering, dit keer in de bibliotheek. Hieronder een gedeelte uit de notulen.

Activiteiten werkgroepen

Maria Berkovits van de werkgroep **genealogie** zal een opzetje maken voor een artikeltje in de Nieuwsbrief over de gratis inloopavond van de genealogische werkgroep van het Historisch Genootschap Oud-Zoetermeer elke eerste maandag van de maand. Zij is bezig de Nootdorpsse gegevens in het Delfts gemeentearchief uit te zoeken en zij krijgt regelmatig vragen, die zij meestal wel kan beantwoorden.

Ton Gribnau, werkgroep **archeologie**, is lid van de Monumentencommissie en heeft zitting in de klankbordgroep voor de ontwikkeling van een gemeentelijk archeologiebeleid. Hij meldt het tot stand komen van het rapport "Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart van de gemeente Pijnacker-Nootdorp". De aanwezigen zijn blij met dit resultaat, dat mede mogelijk werd gemaakt door de inspanningen van Ton Gribnau.

Anneke Dobbenga, **beheer archief**, is bezig de knipsels te sorteren. Zie verder punt 14.

Noud is bezig met een soort van **Zwijgend Verleden**, namelijk het verzamelen van namen van mensen, overleden voor 1900, die voor Nootdorp van maatschappelijke betekenis zijn geweest. Dit is ook interessant voor de website.

Oprichten evenementen-commissie

In 2011 bestaat de vereniging 10 jaar. Het plan is enkele activiteiten te organiseren, dan wel één grote activiteit. In een op te richten evenementen-commissie zouden drie tot vier mensen zitting kunnen hebben. Wie zou in deze commissie willen zitten? Graag opgeven bij Ninon of Henk. Ook kunt u uw ideeën bij hen kwijt.

Noud zal de conservator van het Mauritshuis benaderen, of volgend jaar toch niet iets georganiseerd kan worden.

Een HIP in de bibliotheek

De vereniging is benaderd door een werkgroep van de bibliotheek Oostland (waaronder ook Nootdorp valt) voor het inrichten van een Historisch Informatie Punt (HIP) in de bibliotheek.

Hiervoor hebben de bibliotheken via het gemeentearchief Delft, Erfgoedhuis Zd.Holland en Fonds 1818 geld gekregen.

Dit HIP krijgt de beschikking over kastruimte, een computer en scanner, een kleine zithoek en een projectiescherm. Het HIP wordt tweemaal per maand tijdens openingsuren van de bibliotheek bemand door een vrijwilliger van onze vereniging. De secretaris heeft hiervoor twee dagen een cursus gevolgd.

Van de aanwezigen melden zich Anneke Dobbenga en Noud Janssen aan als vrijwilliger, later aangevuld door Henk waarmee we vier vrijwilligers hebben. Het HIP zal op zaterdag 16 oktober 2010 om 10 uur geopend worden in de Bibliotheek.

Van de penningmeester

Voor diegene die de contributie (€ 15,00) voor het jaar 2010 nog niet betaald hebben het verzoek dit bedrag zo spoedig mogelijk over te maken op bankrekening nummer 1373.59.675, ten name van Noitdorpsche Historiën te Nootdorp. Vindt u een brief bij deze Nieuwsbrief dan verzoeken wij u deze aandachtig te lezen.

Voor informatie kunt u de penningmeester bellen.

Giften

Vanaf 1 januari 2008 is onze vereniging aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dat betekent onder andere dat giften gedaan aan de Vereniging aftrekbaar zijn in uw aangifte Inkomstenbelasting. Hiervoor gelden natuurlijk een aantal regels. Zie voor de meest actuele regels de site van de belastingdienst.

Het bankrekeningnummer van de vereniging is: 1373.59.675 ten name van Noitdorpsche Historiën te Nootdorp. Vermeld er wel bij dat het om een gift gaat!

Voorzitter	Secretaris	Penningmeester
Henk Rolvink Fontein kruid 23 2631 DT Nootdorp tel.: 015 310 8117	Ninon Vis Berkenhof 17 2631 GJ Nootdorp tel.: 015 310 9680	Ruud Staal Sytwinde 185 2631 GZ Nootdorp Tel.: 015 310 6037
www.noitdorpsche-historien.nl		

Colofon: ISSN 1570-1662

Uitgave van de Vereniging Noitdorpsche Historiën
Redactieadres: Populierenlaan 28, 2631 HX Nootdorp.

Samenstelling en redactie:

Gerry Buursink, Henk Rolvink, Ninon Vis

Verschijsning

De Nieuwsbrief verschijnt éénmaal per kwartaal.

Verspreiding

Leden van de Vereniging Noitdorpsche Historiën ontvangen de Nieuwsbrief gratis. Niet-leden betalen € 2,50 per nummer.

Contributie

De contributie bedraagt minimaal € 15,00 per jaar.

Rekeningnummer: 1373.59.675.

De Vereniging is ingeschreven in het Verenigingsregister van de Kamer van Koophandel Haaglanden te Delft onder nummer 271.971.110.

De statuten zijn vastgelegd in notariële akte op 28 februari 2001.

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

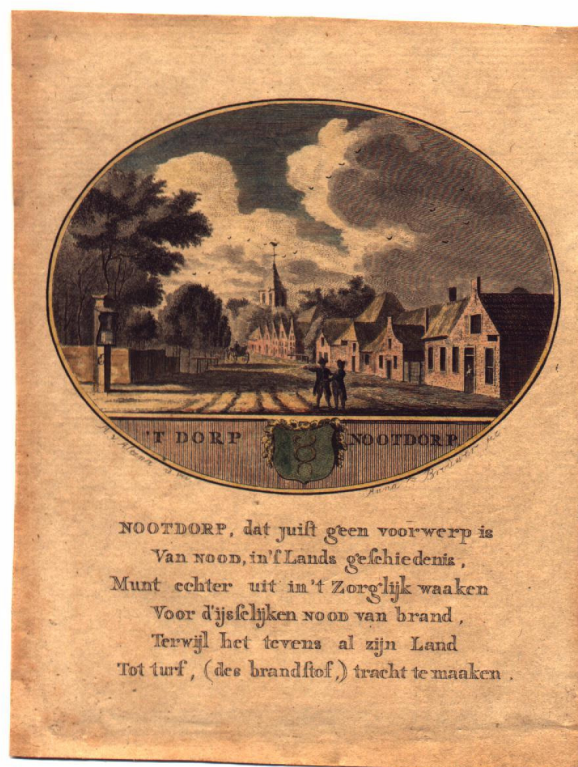
Van Ollefen

Lieve van Ollefen werd geboren in Amsterdam op 13 oktober 1749. Van Ollefen was een bekend broodschrijver die veel geschreven heeft in opdracht van uitgevers en boekverkopers. Hierdoor heeft hij een zeer uiteenlopende productie gehad. Zo schreef hij als poëzie bijvoorbeeld het in 1784 verschenen *De wereld is geen tranendal* in vier zangen. Daarin werd betoogd dat een vroom christen op aarde veel genieten mag. De Synode van Amsterdam veroordeelde het stuk als "hoogst schandelijk". Hij schreef werken met een pedagogische bedoeling en vervaardigde stukken voor het toneel, soms met een politieke strekking, zoals *Het revolutionaire huishouden*, in mei 1798 toen hij gevangen zat. Het handelde over de emancipatie der vrouw. Zijn bekendste werk is het met R. Bakker uitgegeven *De Nederlandsche stad- en dorpbeschrijver*.

Van Van Ollefen wordt gezegd dat hij een veelzijdig man was, maar iemand "bij wie de diepte gewoonlijk in de breedte verloren ging". Hij overleed in het werkhuis in zijn geboorteplaats op 16 juni 1816.

De Nederlandsche stad- en dorpbeschrijver verscheen tussen 1791 en 1811. Het werd uitgegeven door H.A. Banse in de Stilsteege in Amsterdam. Het werk bestaat uit verschillende delen.

De bekende ovale gravures voor *De Nederlandsche stad- en dorpbeschrijver* werden gemaakt door Anna Catharina Brouwer. Van haar is weinig bekend. Waarschijnlijk was zij een dochter van Cornelis Brouwer, die in Amsterdam plaatsnijder was. Hij graveerde boekillustraties, portretten en historische prenten. Anna Brouwer maakte de gravures in de periode 1793-1801. De gedichtjes onder de gravures zijn waarschijnlijk van de hand van Van Ollefen.

HET
D O R P
N O O T D O R P.

O f schoon dit dorp niet onder de onaangenaamen gerekend kan worden, wordt hetzelfde echter minder dan anderen bezocht, daarom, dat het meerendeels van de groote pasfagies verwijderd ligt, behalven van die, welke door dit dorp genomen kan worden, om langs een korteren weg, dan den *Delfschen straatweg*, en de *Leidsche vliet*, van *Delft* naat den *Leidschendam* te komen.

De Ambachtshereelijkheid van *Nootdorp*, heeft tot in den jaare 1724 als een domein aan de Graaflijkheid van *Holland* behoort, en is toen door Hunne Edele Groot-Mogenden, de Heeren Staaten van *Holland* en *Westfriesland*, verkocht aan Vrouwe HESTER VAN DER GIESSEN, welke daarom als de eerste Ambachtsvrouw deezer Heerelijkheid genoemd moet worden: na haar afsterven is dezelve verlegd op den Wel Edelen Heer, Mr. DIRK BACKER, ten dien tijde Commisaris van de kleine zaaken der Stad *Amsteldam*, en daarna Raad in de Vroedschap, en Oud-Schepenen der Stad *Delft*; na het overlijden van zijn Wel

A

§ DE NEDERLANDSCHE STAD-EN

Edelen Gestrengen, voorgevallen in den jaare 1788, is het Ambacht gekomen op deszelfs Weduwe, Vrouwe ABIGAËL CONSTANTIA VAN COLLEN, welke daarvan cesfie gedaan heeft, ten behoeven van Haar Wel Edelens Geboren Dochter, Vrouwe MARIA JACOBA BACKER, die tegenwoordig Ambachtsvrouw is, wordende gerepresenteerd door den Wel Edelen Heer Mr. S. VAN DEN HEUVEL, tot, of, onder *Nootdorp*.

Wat deszelfs

L I G G I N G

Betreft, deeze is in *Delfland*, een klein uur gaands ten noordoosten der Stad *Delft*; het heeft ten noordoosten van zig, de Heerlijkheid *Nieuweveen* en *Hoogerveen*, ten zuidwesten de droogmaakerij van *Biesland*, de Jurisdicctie van klein *Vrije-ban*, en de Polder van *Tedingebroek*; ten noordwesten mede dezelve Polder, en de Heerlijkheid *Nieuweveen*, en ten zuidoosten de Ambachtsheerlijkheid van *Pijnacker*.

Men komt op dit dorp, behalven met veele andere wegen, langs een fraaen bepuinden en gekoolaschten weg, die aan den *Delfschen straatweg* begint, en zig uitstrekt tot aan de zogenaamde dwarskade, kort bij het dorp: deeze weg draagt den naam van de *Brasfers*, of *Henricus kade*; aan het einde van denzelven, bij het dorp, staat een tolhek, uit de inkomsten van 't welke hij onderhouden wordt, door Heeren Burgemeesters en Regeerders der Stad *Delft*; echter zijn de inkomsten van de tol daartoe niet genoegzaam, wegens de groote kosten, welken het onderhoud van den weg vereischt, en ook om dat de tol gewoonlijk ten laagsten prijze wordt verpacht, alzo aan hetzelfde maar twee of drie huizen gelegen zijn, en er geene anderen bij behooren; alle rijtuigen, paarden, koejen, enz. betaalen aan dit hek, doch de voetganger is er vrij — over 't algemeen is hier nog al redelijk veel pasfagie van de landlieden, die van onder *Zoetermeer* en elders, des donderdags, de markt te *Delft* gaan waarneemen.